

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET
Postboks 8010 DEP
0030 OSLO

Dato: 28.02.2017
Vår ref.: 2014/10571-67
Saksbehandlar: bjomidt
Dykkar ref.: 15/645-

Belønningsordninga - søknad om auka økonomiske rammer for 2017

Me viser til brev frå Samferdselsdepartementet, datert 24. januar 2017, om auka økonomiske rammer for belønningsordninga i 2017, med søknadsfrist 4. mars 2017.

Følgjande søknad, med forslag til tiltak, vert sendt med atterhald om politiske vedtak i Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune. I fylkeskommunen skal saka opp til handsaming i utval for miljø- og samferdsel 15. mars og i fylkesutvalet 30. mars 2017. I Bergen kommune skal saka opp til handsaming i Byrådet 23. mars. Me håpar på ei rask og positiv tilbakemelding på denne søknaden om ekstra belønningssmidlar i 2017.

Forslag til tiltak

Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune søker med dette om tildeling av ekstra belønningssmidlar i 2017 for finansiering av følgjande tiltak i prioritert rekkefølge:

Prioritet	Prosjekt/tiltak	Søknad om finansiering
1.	Bybanevogner, årleg kostnad	45 mill.kr.
2.	Planlegging - bybane, sykkel og kollektivtiltak	20 mill.kr.
3.	Oppgradering av busshaldeplassar på kommunal veg	12 mill.kr.
4.	Sykling mot einvegskjørte gater	16 mill.kr.
5.	Aktiv signalprioritering	4 mill.kr.
6.	Elektriske bussar	15 mill.kr.
Sum:		112 mill.kr.

Bybanevogner

Bybanen i Bergen har sær god kapasitetsutnytting og er ein stor suksess. Ved oppstart av Bybanen i Bergen var det ein føresetnad at vognene skulle finansierast over drifta på same måte som i kontraktane våre knytt til buss, båt og ferje. Slik har det ikkje vore praktisert dei siste åra. Som opphavleg føreset, legg ein no inn MNOK 45 av belønningssmidlane til å finansiera bybanevognene.

Planlegging - bybane sykkel og kollektivtiltak

Bybanen byggetrinn 4

Bybanen skal utgjera ryggraden i kollektivsystemet i Bergen, og bidra til god byutvikling og styrke bystrukturen. Difor har vidare satsing høg prioritet. Byrådet vedtok i november 2014 å regulera og bygga ut Bybanen til Fyllingsdalen før Åsane. Fylkesutvalet gjorde tilsvarande vedtak i januar 2015. Traseen til Fyllingsdalen (Oasen) er planlagt via Haukeland Universitetssjukehus og Mindemyren.

Bybanen byggetrinn 5

Bergen kommune tar sikte på å starta planarbeid for femte byggetrinn til Åsane hausten 2017. Det skal

utarbeidast reguleringsplan for heile strekninga, fordelt på fire delstrekningar. Per i dag ligg det ikkje føre eit estimat på kostnadane, men intensjonen er å ha ein fastpriskontrakt. Planoppgåva er betre definert enn den var for 4. byggetrinn. Det skal i utgangspunktet heller ikkje lagast konsekvensutgreiing for strekninga, sidan dette alt er gjort.

Sykkel

Det skal arbeidast med å få frem planforslag for gang-sykkeltiltak langs Storetveitvegen frå Paradis til Hagerupsveg, Storetveitvegen frå Hagerupsveg til Wergeland, Natlandsveien (også kollektiv), Eidsvågskogen – Eidsvåg, langs Vossebanen frå Nesttun til Fjøsanger og langs Garnesvegen. I tillegg vil det bli arbeidet med sykkeltiltak i og gjennom Bergen sentrum.

Kollektivtiltak

Det skal lagast reguleringsplan for reguleringsplass for bussar ved Lille Nesttunvann, kollektivfelt og sykkelveg med fortau i Fyllingsdalen frå Ørnahaugen til Løvestakktunnelen, samt tiltak for å fremja kollektiv og sykkelprioritet sentralt i Åsane. Det vil også bli vurdert løysingar for midlertidig innfartsparkering i Åsane, f.eks. på C-tomten.

Oppgradering av busshaldeplassar på kommunal veg

Det er behov for å opprusta standarden på haldeplassane på kommunale vegar. Dei reisande bør oppleva sams haldeplassstandard uavhengig av kven som eig vegen. Prosjektet er med på å gjera kollektivreise til eit betre produkt, og stør opp om måla om å få fleire til å reisa med kollektivtransport.

Sykling mot einvegskjørte gater

Det er planar for 40 tiltak for sykling mot einvegskjørte gater. Tiltaka er i tråd med både kommunen, fylkeskommunen og Statens vegvesen sine ambisjonar om å gjera byen meir tilgjengeleg for syklande. Tilgjenge for sykkel er viktig for å auka sykkelandelen i Bergen.

Aktiv signalprioritering

Det er starta opp eit prosjekt som skal teste ut moglegheit for bussprioritering ved hjelp av aktiv signalprioritering (ASP). Aktiv signalprioritering er forankra i kollektivstrategien i Hordaland, vedteke i 2014. Prosjektet er omtalt i søknad om belønningsmidlar. ASP kan prioritere bussane i signalanlegg. Ved å kople sanntidsutstyret på bussane saman med signalanlegg skal bussane oppnå:

- Betra framkomst gjennom kortare køyretid
- Meir føreseieleg framkomst i forhold til rutetider

Prosjektet skal innføre ASP i Kringsjøveien på strekket mellom Tverrveien og Nygårdsvikveien. Her er det totalt 15 signalanlegg med faste linjer. Anlegga er ikkje samkjørte i dag. Prosjektet skal måle om bussane får betre framkome blir meir føreseielege og får kortare reisetid. Seinare er det aktuelt med ASP også i andre område i Bergen

Elektriske bussar

Skyss har under arbeid ein plan for innføring av låg- og nullutsleppsteknologi for bussane i Hordaland. Planen skal utgreia det tekniske moglegheitsrommet for innføring av låg- og nullutsleppsteknologi for bussar i Hordaland gitt lokale forhold og kostnadsbilete.

Det blir konkret arbeidd med eit teknisk forprosjekt å forlenga dagens trolleylinje til Laksevåg som første byggetrinn for forlenging av trolleylinja i Bergen. Både Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune har gjort vedtak om utviding av trolleybussnettet i Bergen. I arbeidet med å forlenga dagens trolleylinje blir det arbeidd med to ulike konsept for elektriske bussar på denne linja:

- Rein trolleybussdrift – heile strekningen har kontaktledningsanlegg.

- Elektriskhybrid – Bruk av trolleybussar med batteripakkar. Kontaktledningsanlegg vert nytta på delstrekningar kor batteria kan ladast (såkalt *in-motion charging*).

Arbeidet med teknisk forprosjekt er under slutføring. Bybanen utbygging har ansvar for dette arbeidet, som etter planen skal vera ferdig fyrste halvdel av 2017. Trolleyteknologien er utslippsfri og støysvak, men også utprøvd og sikker i drift.

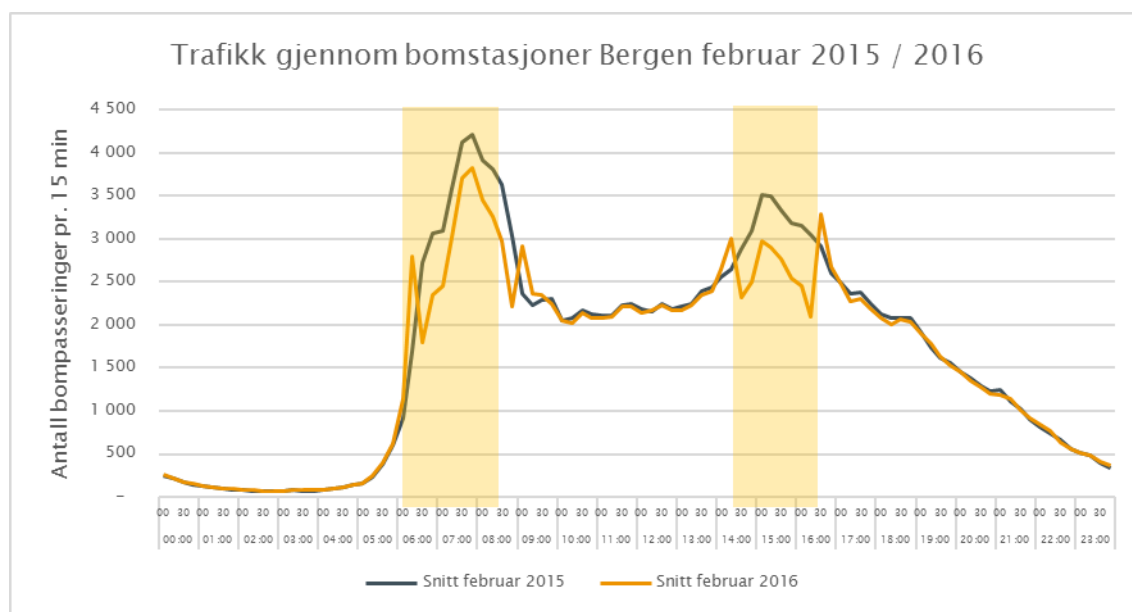
God måloppnåing

Målsetjinga for gjeldande avtale er nullvekst i personbiltransporten i Bergen kommune i perioden 2015-2018. Byområdet overoppfyller denne målsetjinga.

Redusert biltrafikk

Tidsdifferensierte bompengar vart innført 1. februar 2016, og har utan tvil ført til endringar i rushtrafikken i Bergen. Dei siste tala viser ein nedgang på heile 15 % i rushtida. Samla biltrafikk målt i teljepunkt ved bomringen i Bergen er 5,6% lågare i 2016 enn i 2015. Nedgangen i bomringen har ikkje vore så stor sidan 2010, då talet på bomstasjonar vart utvida. Dette viser at tidsdifferensierte bomsatsar har vore eit svært viktig tiltak for å oppnå nullvekst av biltrafikken.

Bergen har nådd målet om nullvekst som ligg i avtalen med Samferdselsdepartementet. Referanseåret for registreringar av personbiltransporten er her sett til 2014, Dette året var samla ÅDT for alle bomstasjonar 143 846 passeringar. I 2016 var talet 136 304 passeringar. Dette gir ein nedgang i personbiltrafikken på 5,2 % for de to første åra i avtaleperioden.

Figuren ovanfor viser omfordelingseffektane i dei to rushtidsperiodane, kl. 0630 – 0900 og 1430 – 1630. I tillegg til at den samla trafikken i bomringen i Bergen har gått ned, utgjer elbil passeringane ein stadig større andel av passeringane. Tal frå BT Signaal AS syner at elbilandelen i 2016 utgjorde 10,3% mot 6,1 % i 2015. Elbilandelen i bomringen januar 2017 er på 12,7%. Auka elbilandel og omfordelingseffektane i dei to rushtidsperiodane har i 2016 gjeve ein inntektssvikt i bomringen på omlag 70 mill.kr.

Auke i kollektivtrafikk

Talet på reisande med kollektivtrafikk i Bergensområdet har hatt ein tydeleg vekst over fleire år. I 2016 auka passasjertala ytterlegare med 4 prosent for buss og bane:

Geografisk fordeling	2014	2015	2016	Endring fra 2015
Buss Bergen kommune	29 562 000	30 101 000	33 294 000	11 %
Buss Bergensområdet*	36 594 000	37 376 000	38 556 000	3 %
Bybane	9 406 000	9 987 000	10 655 000	7 %
Total Bergensområdet*	46 000 000	47 363 000	49 210 000	4 %

*inklusive båt Kleppestø - Bergen

Med så god måloppnåing og betydelege framtidige investeringsbehov i Norges nest mest folkerike by, vert det forventa at ein stor del av dei ekstra belønningsmidlane for 2017 vert tildelt til tiltak i Bergen.

På grunn av før nemnte politisk handsaming i Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune må me ta atterhald om politiske vedtak og eventuelle endringar i søknaden.

Håkon Rasmussen
Fylkesdirektør samferdsel

Bjørn Inge Midtgård
Seniorrådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Kopi til:
Bergen kommune